

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM Başkanı Sayın Mustafa Şentop tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Selin Sayek Böke

Doç. Dr. Selin Sayek Böke

İzmir Milletvekili

“Kamu Denetçiliği Kurumu-Ombudsman” kurumu gelişmiş demokrasilerin en önemli kurumlarından biri olarak değerlendirilmektedir. Ülkemizde de idarenin olası hak ihlallerini denetleme görevi verilen bu kurum 6328 sayılı yasa ile 2012 yılında kurulmuştur.

Anayasal demokrasinin temeli; idarenin bütün eylemlerinin denetlenmesinin yanı sıra, idarenin tasarruflarının vatandaşın bireysel hakları lehine kısıtlanmasıdır. Ombudsman kurumları gelişmiş demokrasilerde bireylerin idari kararlara yönelik hak ihlali iddialarının değerlendirildiği ve kamunun olası ihlallerinin tespiti durumunda, kararların düzeltilmesini talep eden ve süreci takip eden kurum konumundadır.

Avrupa Konseyi'nin anayasal konulardaki danışma organı olan Venedik Komisyonu, 19 Mart 2019'da Ombudsman kurumlarının karşı karşıya oldukları anti-demokratik tehditleri bertaraf etmek amacıyla ve kurumları güçlendirmek adına 25 maddelik bir listeden oluşan “Venedik Prensiplerini” yayınladı. Venedik Prensipleri Ombudsman kurumunu korumak ve güçlendirmek hedefine dönük ilkelerden oluşuyor.

Bu prensiplerin yayınlanmasını takiben, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM) de Ekim 2019 toplantılarında 2301 sayılı kararında “Avrupa’da Ombudsman Kurumları – Ortak Standartlara olan ihtiyaç” tespit edilerek, bu yönde çeşitli tavsiye kararları alınmıştır. Bu tavsiye kararlarının amacı Avrupa genelinde Ombudsman ve muadili kurumların çalışmalarını belirli bir standarda oturtabilmek ve kurumsal etkinlikleri arttırabilmektir. Tavsiye kararlarının temelinde Ombudsman kurumlarının bağımsızlık, objektiflik, şeffaflık, adil olmak, tarafsızlık gibi “Venedik Prensiplerine” uymasının önemine dikkat çekilmiştir. Bu hedefe dönük olarak da Ombudsmanlık kurumlarının her ülkede Venedik Prensiplerine uyabilecek biçimde yeniden düzenlenmesi ve takip edilmesi için de tavsiye kararı alınmıştır.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye Cumhuriyeti Kamu Denetçiliği Kurumu, AKPM'nin Ekim ayı toplantısında aldığı tavsiye kararlarına, bu kararların içeriğindeki “Venedik

21729

Prensipleri"ne ve Avrupa genelinde Kamu Denetçiliği-Ombudsman kurumlarının standartlarının ne olması gerektiğine dair tavsiyelerine dair bilgi sahibi midir?

- 2) Türkiye Cumhuriyeti Kamu Denetçiliği Kurumu mevcut yapısı ve çalışma biçimi itibariyle "Venedik Prensipleri" ile hangi ölçüde uyumludur, kurumun Venedik Prensipleri ışığında daha etkin çalışması için ne gibi önlemler alınmıştır/alınacaktır?
- 3) Doğrudan Kamu Denetçiliği Kurumu ile Venedik Komisyonu arasında ve/veya TBMM ile Venedik Komisyonu arasında, ülkemizde bulunan Ombudsman kurumunun etkinliğinin arttırılmasına dönük sürekli bir iletişim kurumuş mudur? Kurulmadıysa kurulması düşünülmekte midir?
- 4) Kamu Denetçiliği Kurumu'na kurulduğundan bu yana yılda ortalama kaç başvuru yapılmıştır, bu başvuruların kaçında hak ihlali tespit edilmiştir?
- 5) Kamu Denetçiliği Kurumu'nun hak ihlali tespitinde bulunduğu dosyaların kaçında idare ilgili hak ihlaline neden olan kararı değiştirmiş, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun kararına uymuştur?